

ЗЯЛЁНЫЯ ГАРЫЗОНТЫ

Унікальныя геаграфічныя культуры, лясныя школы і сосны князёў Абаленскіх...

Усё гэта і шмат чаго іншага не менш цікавага знаходзіцца на землях Чэрыкаўскага лясгаса. Яго лясніцтвы раскінуліся на тэрыторыі Чэрыкаўскага і Слаўгарадскага раёнаў. Часткова гэта забруджаная ў выніку чарнобыльскай аварыі зона, дзе ніякія работы не вядуцца. Але жыццё на чыстых плошчах, як той казаў, віруе.

ЛЕС ПАД НАГЛЯДАМ

— За пяць месяцаў лясгасам нарыхтавана 75 тысяч кубаметраў драўніны, рэалізацыя склала 67 тысяч кубаметраў, — адразу ж уводзіць у курс справы дырэктар лясгаса **Сяргей НЯМКЕВІЧ**. — Дробнатарную драўніну перапрацоўваем і адпраўляем на ўнутраны і знешні рынкі. Супрацоўнічаем з прыбалтыйскай і нямецкай фірмамі. Адпраўляем частку балансавай драўніны ў Польшчу і Украіну. Выручка ад рэалізацыі склала 3 мільёны 638 тысяч рублёў. У параўнанні з мінулым годам яе рост за пяць месяцаў склаў 107%.

Лес — жывы арганізм і таксама з часам старэе. Калі не адсочваць гэты працэс, ён пачне засмечвацца ламаччам і не змогуць развівацца маладыя дрэвы. Таму першая задача работніка лясной гаспадаркі — прадбачыць гэта і папярэдзіць. Там, дзе лесу больш за тры гады, робяцца так званыя высечкі дагляду. За пяць месяцаў сёлета такіх высечак зроблена на плошчы 254 гектары. А новыя дрэўцы з'явіліся на плошчы 327 гектараў.

— Пасля леташняга ўрагану мы аднаўлялі лес не толькі на сваёй тэрыторыі, але і дапамаглі Чэрэвеньскаму лясгасу, — расказвае Сяргей Нямкевіч. — Па выніках гэтай работы машыніст тралёвачнай машыны Андрэй Кушляноў быў узнагароджаны медалём «За адзнаку ў папярэджанні і ліквідацыі надзвычайных сітуацый», шэсць работнікаў атрымалі граматы Міністэрства лясной гаспадаркі Рэспублікі Беларусь і сем супрацоўнікаў — ганаровыя граматы і падзякі Магілёўскага дзяржаўнага вытворчага аб'яднання.

НАШЫ ДАСЯГНЕННІ

На палічках у кабінце дырэктара кубкаў безліч. Супрацоўнікі прымаюць удзел у міжнародных, абласных і раённых спаборніцтвах і займаюць прызавыя месцы. Нядаўна на прадпрыемстве віншавалі Руслана Данадаева, які на аблас-

Кіраўнік прадпрыемства Сяргей НЯМКЕВІЧ.

ных спаборніцтвах вальшчыкаў лесу стаў першым сярод кіроўцаў лесавозаў. А крыху раней на рэспубліканскім спартыўным мерапрыемстве лесавод Канстанцін Сцяпулькін заняў 2-е месца сярод гравікоў. Спартыўныя спаборніцтвы дапамагаюць заўсёды быць у добрай фізічнай форме і дабівацца высокіх вынікаў у рабоце.

Залаты фонд прадпрыемства — яго ветэраны. Яны па-ранейшаму ў страі і прымаюць актыўны ўдзел у жыцці роднага прадпрыемства. Мікалай Варонін 45 гадоў адпрацаваў у лясной гаспадарцы, заслужаны лесавод Рэспублікі Беларусь і ганаровы жыхар Чэрыкава. Яго сіламі ў Верамейкаўскім лясніцтве на плошчы трох гектараў створаны дэндрапарк. Зараз перадае свой вопыт маладому пакаленню. Яшчэ адзін былы ляснік Мікалай Сідараў, які адпрацаваў у лясгасе каля 40 гадоў, стварае на тэрыторыі прадпрыемства драўляныя ўпрыгажэнні. Яго альтанкі і керамкі можна ўбачыць каля адміністрацыйнага будынка і ў зонах адпачынку.

АДПАЧЫЦЬ, А ЗААДНО МЯДКУ ПАКАШТАВАЦЬ

Паляўнічыя ўгоддзі ў Чэрыкаўскім лясгасе складаюць больш за 85 тысяч гектараў і дзеляцца на сем егерскіх абходаў. Пешшу такія ўладанні не абысці, але на ўзбраенні егераў ёсць аўтамабіль, матацыкл і нават снегаход. На тэрыторыі гадавальніка знаходзіцца ўтульны паляўнічы

комплекс з апартаментамі для адпачынку, банкетнай залай, сталавай, лазняй. Усё з натуральнага дрэва, пах такі, што галава кружыцца. Мерапрыемства можна праводзіць як у памяшканні, так і на адкрытым паветры. Побач з комплексам зроблена некалькі сімпатычных альтанак. Пры жаданні можна здзейсніць цікавае падарожжа па экалагічнай сцяжыне. Там сустранецца шмат маляўнічых куточкаў. Сярод тых, хто любіць адпачываць на лясной базе, шмат расіян. Прыязджаюць паляваць

Чэрыкаўскі лясгас ганарыцца сваімі дасягненнямі.

Будатрад на праполцы.

на лася і казулю, а сёлета яшчэ і на алена. Колькасць яго павялічылася настолькі, што дазваляе весці адстрэл. Адным словам, база не пустуе. За пяць месяцаў лясгас зарабіў на ёй 7,7 тысячы рублёў.

А яшчэ лясгас прапануе насельніцтву смачны лясны мёд. Пасека, дарэчы, знаходзіцца непадалёк ад паляўнічага комплексу. За ёй наглядае ляснік Язёрскага лясніцтва Мікалай Цялабанаў, які неаднойчы ўзнагароджваўся за добрыя паказчыкі ў рабоце. Пчоламі займаецца, кажэ, з дзяцінства, а лясгасаўскімі «кіруе» з 2005 года, калі пасека пераехала на гадавальнік. Тады, дарэчы, было ўсяго некалькі пчаліных сем'яў, а зараз іх — 56. Прызнаецца, што пчолы, бывае, джаляць яго, але гэта ідзе толькі на карысць. «Ніводнага бальнічнага за ўсё жыццё не браў», — усміхаецца ён.

ЛЯСНЫЯ ЎНІВЕРСІТЭТЫ

На 24 гектарах гадавальніка Чэрыкаўскага лясгаса акрамя лесаўтваральных парод вырошчваюцца яшчэ і дэкаратыўныя дрэвы. Імі потым упрыгожваюцца вуліцы Чэрыкава і прыватныя прысядзібныя ўчасткі. Нядаўна непадалёк ад

Гэта прыгажосць зроблена рукамі былога лесніка Мікалая СІДАРАВА.

цяпліц адкрылася спецыяльная крама, дзе можна набыць саджанцы на любы густ. Дэкаратыўных раслін тут амаль 40 відаў.

Летам на дапамогу асноўным работнікам гадавальніка прыходзяць школьнікі.

У раёне на базе чатырох навучальных устаноў існуюць школьныя лясніцтвы. Вучні 7—10 класаў дапамагаюць збіраць шышкі на насенне, аказваюць дапамогу ў пасадцы лесу, робяць шпакоўні. І гэтыя веды прыносяць свой плён. Не так даўно вучаніца восьмага класа Язёрскай сярэдняй школы Дар'я Маргунова ў абласным конкурсе «Квітней, мой лес» заняла прызавое месца.

спіс гісторыка-культурнай спадчыны Беларусі. Гэта стаянкі першабытных людзей, селішчы, курганы. Сярод тых, якія знаходзяцца на разглядзе ў райвыканкаме для надання ім статусу помнікаў прыроды мясцовага значэння, геаграфічныя культуры, пасаджаныя ў 1978 годзе, і сасновы бор каля вёскі Горкі. Абодва аб'екты ўнікальныя.

У Язёрскім лясніцтве сабраны геаграфічныя культуры еўрапейскай елкі з 28 рэгіёнаў былога Саюза. Побач з дрэвамі з усіх абласцей Беларусі растуць расійскія, прыбалтыйскія экзэмпляры і іншыя. Каб нічога не пераблытаць, тэрыторыя падзелена на квадраты. Вучоныя з інстытута лесу НАН Беларусі адсочваюць, якія змяненні адбываюцца ў развіцці гэтых дрэў. Цікава, што елкі з іншых рэгіёнаў выглядаюць лепей, чым чэрыкаўскія экзэмпляры. Геаграфічныя культуры елкі ўнікальныя па сваім паходжанні, такіх у Беларусі вельмі мала.

Не менш унікальны аб'ект — сасновы бор каля вёскі Горкі. Некалькі гадоў таму падняўся шум вакол таго, што векавыя сосны, якія па прывязцы да былога маёнтка князёў Абаленскіх, носяць іх імя, пачалі высыкаць. Сяргей Нямкевіч добра памятае, колькі тады прыйшлося выслухаць лясгасу абвінавачвання ў свой адрас. Але прадпрыемства зусім не ставіла мэты знішчыць насаджэнні.

— Гэта была санітарная высечка, — кажэ ён. — Высыкаліся менавіта тыя дрэвы, якія засохлі і ўяўлялі небяспеку для астатняга лесу. Драўніна аж рассыпалася, калі яе пускалі ў апрацоўку на пілараме. Для будаўніцтва яна не прыдатная, лес сваё ўжо перастаяў. На месцы высечаных дрэў мы пасадзілі новыя саджанцы.

Месца цікавае тым, што тут дагэтуль знаходзіцца пахаванне князёў. На раённым суботніку лясную тэрыторыю добраўпарадкавалі, прыбралі кустоўе, сучча. Вёска Горкі, дзе раней стаяў маёнтка, арганічна ўпісваецца ў лясны масіў, не адрозніваецца ад разумееш, дзе яны зліваюцца. Лясная сцежка прыводзіць якраз да старадаўняга пахавання, дзе на мармуровым пастаменце ляжыць камень дарэвалюцыйных часоў.

УНП 700025677

Помнік сярод лесу.

Загадчык гадавальніка Дзмітрый АКТЫСЕЎ.